

**D66**

# De groene mug



## **Nieuw provinciebestuur**

Afscheid van Hans Berkhout

**Coalitie Haarlem**

'Komt afspraken niet na'

**Groen in Haarlem**

'Fuseer en je hebt genoeg groen'

**Geestverwante fracties**

'Met wie moeten we praten?'

**Schaduwraadslid**

'Voer campagne voor jezelf'

## Inhoud

- In deze Mug
- Coalitie van VVD, PvdA en SP komt afspraken niet na
- Jouw Haarlem?
- Mogelijke fusie van gemeenten verandert niets aan groentekort in Haarlemse wijken
- Is dit het nu?
- De Sonjabakkerende overheid
- Afscheid

Deze Mug is tot stand gekomen dankzij de medewerking van:

Dilia Leitner  
Fedde Reeskamp  
Glenn Mellonius  
Hans Berkhout  
Louise van Zetten  
Marco Visser  
Paul Marselje

## In deze Mug

Al vind je in bijna geen enkele coalitie nog Democraten, een tegenpartij zullen we nooit worden. De Haarlemse fractie van D66 houdt het liever bij 'constructieve politiek', wat iets anders is dan 'tandeloos'. Fractievoorzitter van de Haarlemse democraten Fedde Reeskamp vindt dat na een jaar SP, PvdA en VVD de tijd is gekomen de coalitie kritischer te volgen. Want, zo schrijft hij, de drie partijen komen hun afspraken niet na. Wat Reeskamp met name stoort is dat nota bene de VVD het voortouw neemt de rekening van inefficiënte taakuitvoering bij de burger te leggen. Oftewel: de liberalen 'plussen flink bij' uit de portemonnee van de Haarlemmers.

Niet alleen blijken de liberalen ineens voor lastenverhoging te zijn, ze hebben ook oog gekregen voor groen, constateert raadslid Louise van Zetten. Vroeger waren het vooral D66 en GroenLinks die zich profileerden met bomen en struiken, tegenwoordig lijkt het gemeengoed. Uitzondering is de PvdA. Zo gelooft de fractievoorzitter van de sociaal democraten, Stan Katee, niet in de groennorm, schrijft Paul Marselje. Een fusie met Bloemendaal en Heemstede en Haarlem heeft genoeg groen, vindt de wethouder. Dat het lastig is je gelijk te halen als de coalitie de geledingen gesloten houdt, merkt schaduwraadslid Dilia Leitner. "Maar consequent kritisch blijven opletten op meer strategische dossiers wordt wel eens beloond."

Zijn wij als D66 fractie eenzaam? Dat vraagt raadslid Louise van Zetten zich af. Zij bezocht een uitwisselingsprogramma met gemeenteraden uit Den Bosch en Amersfoort. Daar werd het haar pijnlijk duidelijk dat D66 niet meer in onze zustersteden is vertegenwoordigd. "Maar met wie moeten wij dan praten? Met collega-oppositiepartijen als Jouw Amersfoort of Rosmalens Belang?"

Ook waarschuwt Van Zetten geheel in de liberale traditie tegen de betutteling die op de loer ligt. Betutteling over uw gewicht.

Tenslotte de verkiezingen. Verlies, en toch iets gewonnen. Verlies ten opzichte van de vorige statenverkiezingen, maar winst ten opzichte van de kamerverkiezingen; de eerste in twaalf jaar. Wellicht een kleine opsteker voor Hans Berkhout, die na dertien jaar afscheid neemt van het provinciale bestuur. Hij verbaast zich over de moeizame contacten tussen de fractie Haarlem en Noord-Holland. "Ik dacht wel eens, buiten Haarlem bestaat kennelijk niets, zo in zichzelf gekeerd als deze gemeente functioneert. Ook met D66-Haarlem had ik dit gevoel."

---

## Coalitie van VVD, PvdA en SP komt afspraken niet na

Door: Fedde Reeskamp

D66 houdt van constructieve politiek. Onze Haarlemse fractie voert dan ook oppositie vanuit de gedachte dat de burger niet gebaat is bij een 'tegenpartij'. Het eerste jaar hebben we de coalitie van VVD, SP en PvdA dan ook in alle rust hun werk laten doen. Maar zo langzamerhand worden er toch beslissingen genomen die in strijd zijn met hun eigen coalitieafspraken, en bovendien tegen de belangen van de Haarlemmers in gaan.

Bij het presenteren van het collegeprogramma, nu bijna een jaar geleden, heeft D66 op vijf hoofdpunten kritiek geuit. 1-de afwezigheid van ambitie op het vlak van milieu, 2-het aanzienlijk verhogen van de onroerend zaak belasting, 3-het niet willen aanpakken van voorschoolse taalachterstand, 4-het niet aanleggen van de fly-overs nabij IKEA, en 5-het stopzetten van het actualiseren van bestemmingsplannen.

Door constructieve oppositie, waar mogelijk optrekend met CDA en GroenLinks, hebben we resultaten behaald met betrekking tot drie van de vijf punten. Want inmiddels zullen alle bestemmingsplannen wél worden geactualiseerd, worden de fly-overs bij IKEA wél aangelegd, en heeft de raad met betrekking tot het milieu de ambitie geuit om 10% strenger dan de landelijke doelstellingen te presteren.

Maar op twee punten blijft het college halsstarrig. Men ziet niet het belang van het wegwerken van voorschoolse taalachterstand "want het belangrijkste is dat de kinderen in ieder geval goed hun eigen moedertaal kunnen spreken" (in veel gevallen Turks of Marokkaans). D66 staat van oudsher zeer tolerant tegenover zaken als het vasthouden aan eigen cultuur, maar niet als goedbedoelende politici daarmee bij voorbaat de kansen op leuk werk en een leuk leven bij deze twee- en driejarige kinderen wegnemen, puur omdat "Nederlands op deze leeftijd nog niet zo belangrijk is".

Ook op het punt van de lastenverzwaring wordt de Haarlemmer niet gespaard. Uit gegevens van het COELO blijkt vreemd genoeg dat juist als de VVD in de coalitie zit, de lasten omhoog springen. Vier jaar lang hebben met name CDA en D66 de lasten enkel op inflatie gecorrigeerd, maar de VVD, na al eerder de OZB met 5% per jaar verhoogd te hebben, neemt nu zelfs het voortouw als het gaat om het verhogen van de leges. Dit onder de vlag "kostendekkendheid". Maar uit een twee jaar lang geheimgehouden rapport blijkt dat de organisatie niet in staat is om deze kostendekkendheid in kaart te brengen. De rekening van inefficiënte taakuitvoering wordt zonder enige terughoudendheid bij de burger gelegd.

Zo zal de burger per jaar 1,3 miljoen euro moeten ophoesten voor het aanvragen van bouwvergunningen, maar ook zal de afvalstoffenheffing aanzienlijk verhoogd worden. Het vreemde is dat deze lastenverhoging op gebruiksleges (met andere woorden de gebruiker betaalt) niet wordt gecompenseerd door bijvoorbeeld het ongedaan maken van de OZB verhoging. Integendeel, onder het goedkeurend oog van de VVD, worden er miljoenen 'bijgeplust'. Nogmaals, direct uit de portemonnee van de burger.

---

## **Jouw Haarlem?**

Door: Louise van Zetten

Zijn wij als D66 fractie eenzaam? Dat gevoel bekwam me toen ik de uitnodiging ontving voor een uitwisselingsprogramma met gemeenteraden uit Den Bosch en Amersfoort. Bij het onderdeel 'Ontmoeting met geestverwante fracties' wordt pijnlijk duidelijk dat D66 niet meer in onze zustersteden is vertegenwoordigd. Met wie moeten wij dan praten? Met collega-oppositiepartijen als Jouw Amersfoort of Rosmalens Belang?

In ieder geval gaan we ook met z'n allen praten over het thema 'lekenbestuur is een groot goed'. Met als belangrijk uitgangspunten dat de kracht van de raad schuilt in diversiteit. Verschillende meningen zijn goed voor de democratie en er moet wat te kiezen zijn. Hoe gaat dat in de praktijk?

Laten we een onderwerp nemen dat in Haarlem vrijwel elke raad en commissie beheerst. Dat zijn de bomen en het groen. Vroeger een onderwerp waar je als D66 of GroenLinks op kon profileren. Tegenwoordig strijden vrijwel alle partijen, de VVD voorop met SP in het kielzog, voor het behoud van elke boom. En iedereen is blij met het burgerinitiatief met de eis van 75 m<sup>2</sup> openbaar groen per woning. Groen is ook gemakkelijk, beter te begrijpen dan een onderwerp als bouwleges of WMO.

Milieu, en dat vooral in de vorm van fietspaden, daar zijn wij allemaal voor. Opvallend is dat vooral PvdA, SP en GL ze het liefst in rood geasfalteerd ziet. Even wennen, want vroeger was asfalt bij uitstek een lobby van rechts. Maar in onze monumentale binnenstad horen volgens mij bakstenen het straatbeeld te bepalen. Een mooi D66 standpunt, maar misschien politiek een beetje mager?

Het landelijk regeerakkoord met de commotie over de 'weigerambtenaren' en het homo-huwelijk bracht een scheiding van geesten teweeg. CDA en CU waren tegen de motie. Duidelijk. Maar nu staat een grote besturenfusie in het voortgezet onderwijs op de agenda. Die fusie betreft zowel bijzonder- als openbaar onderwijs en dan is er in de statuten te lezen dat er een acceptatieplicht geldt. Prima, en zelfs de ChristenUnie heeft geen bezwaren, maar waarom dan nog art. 23 van de vrijheid van onderwijskeuze, en waar is de kracht van de diversiteit?

De Wet inburgering gaat 1 april van start. Volgens de ChristenUnie allemaal te danken aan de VVD met Verdonk. De SP vindt het verschrikkelijk, maar hoe was de stemming in de Kamer en wat staat er in het nieuwe regeerakkoord? Er komt een deltaplan inburgering en het niveau moet stevig omhoog naar niveau startkwalificatie. Kortom je weet niet meer wie er nu eigenlijk voor wat staat. En hoe bepalen wij als D66 onze koers? Met een je redelijke alternatief onderscheid je je niet, het consensusdenken is troef. Voor een bestuurderspartij die in principe altijd wil meedenken met anderen is het lastig weer een eigen weg te vinden.

De uitwisseling met de gemeenteraden van Den Bosch en Amersfoort is ook bedoeld als teambuilding van de eigen raad. Dat is reuze modern maar het werpt wel de vraag op wat ons onderscheidt van Rosmalens Belang, of Jouw Amersfoort. Daar moeten we eens flink over piekeren.

---

## **Mogelijke fusie van gemeenten verandert niets aan groentekort in Haarlemse wijken**

Door: Paul Marselje

PvdA-fractievoorzitter Stan Katee zegt in een column van 2 maart jl. dat je als Haarlemmer gauw de stad uit bent en in de buurgemeenten het groen veel aanwezig is. Hij gelooft dan ook niet zo in een groennorm, zoals een aantal Haarlemmers in een (door GroenLinks en D66 mogelijk gemaakt) burgerinitiatief naar voren brachten. Als we fuseren met Bloemendaal en Heemstede voldoen we wel aan de norm, denkt hij.

Dat is het gelijk van verkeerde statistieken. Er is niet één soort groen, vanuit de optiek van een inwoner en planoloog. Behalve het groen waar je voor de auto in moet springen of (liever) op de fiets of de bus moet stappen, is er de behoefte aan groen om de hoek; het groen voor een ommetje in je eigen omgeving, om je hond uit te laten. Een plek waar

kinderen veilig kunnen spelen en ouderen op een bankje elkaar kunnen vinden. In het grootste gedeelte van Haarlem is daar volstrekt onvoldoende van voorhanden.

In 1992 is er een voortreffelijk groenstructuurplan door de raad vastgesteld. In de vorige collegeperiode moesten de coalitiepartijen (inclusief de PvdA) constateren dat dit plan in het inventariseren van tekorten aan grootschaligere groenvoorzieningen nog steeds zeer actueel is. Dat kan ook bijna niet anders, want aan het gebouwde gebied van Haarlem is bijna niets gewijzigd sinds de vaststelling ervan. Daarin heeft Stan gelijk.

Maar alle groen over één kam scheren, zoals Stan doet, is een tekort aan kennis van de soorten functies van het groen. Er zijn gemeenten die daarom groennormen hanteren voor specifieke functies. Haarlem kent alleen een tekort aan groen op loopafstand, maar dat tekort is wel gelijk een heel schrijnend tekort. Wageningen heeft in een studie kort geleden geconstateerd dat dit groen in de eigen buurt in belangrijke mate bijdraagt aan het welbevinden en het woongenot van burgers, zelfs als ze het alleen bekijken en er geen direct gebruik van maken (zogenaamd belevingsgroen). De zorg voor de eigen woonomgeving was er ook van afhankelijk en zo verdient groen in de buurt zich deels ook weer terug.

In Haarlem zijn het vooral de 19<sup>e</sup>-eeuwse en vroeg-20<sup>e</sup>-eeuwse arbeiderswijken, die tekort komen. Je zou verwachten dat juist de PvdA zich daarvoor inzet. Aan D66 heeft het in elk geval de laatste twintig jaar niet gelegen in Haarlem.

---

## Is dit het nu?

Door: Dilia Leitner

Jaren geleden heb ik het allemaal op school geleerd, over verkiezingen en het kiesrecht en volksvertegenwoordigers en ministers, over burgemeesters en wethouders, over gemeenteraden en politieke partijen. Het concept is mij al die jaren vrij duidelijk gebleven. Ik had geen reden om ergens aan te twijfelen, het is het beste systeem dat er is, werd er altijd bij verteld. Dat zegt ook niet alles, leerde ik pas jaren later.

Opgegroeid in het bedrijfsleven heb ik inmiddels onze democratie van een andere kant mogen aanschouwen. Een kant die zich aan een "gewoon" mens en zelfs één die lid is van een politieke partij niet zomaar blootgeeft. Via de interne kandidaatstelling en het leiden van de gemeenteraadscampagne vorig jaar, ben ik nu enige maanden schaduwraadslid voor onze Haarlemse fractie. Samen met Fedde Reeskamp en Louise van Zetten maak ik gangen en kamers in het Haarlemse stadhuis onveilig.

Ondertussen heb ik heb geleerd dat je in een democratie verdomd hard moet werken voor elke stem, ondanks je (vermeende) gelijk en dat je eigenlijk niet verlegen moet zijn om campagne te voeren voor jezelf

Ik wist van het bestaan van raadscommissies en dat daar het echte werk gebeurt, maar een seniorenconvent, presidium en griffiebureau waren nieuw voor mij. Inmiddels ben ik bekend met de werking en zie ik duidelijk dat wie invloed heeft op het proces ook invloed heeft op de inhoud. Hoewel proces en inhoud natuurlijk strikt formeel gescheiden zijn.

De praktijk is weerbarstig. Ik zie duidelijk dat democratie moeilijk tot uitvoering is te brengen als een coalitie de geledingen strikt gesloten houdt. Dat er vertrouwen tussen (schaduw) raadsleden groeit en dat er dan coalities kunnen ontstaan. Als kleine oppositiepartij blijft het bij wat krabbelen in de marge, maar consequent kritisch blijven opletten op meer strategische dossiers wordt wel eens beloofd. Niet elk raadslid doet namelijk zijn huiswerk goed, weet ik nu ook. Al doende leert men; ik ben woordvoerder voor mijn eigen

onderwerpen, stel schriftelijke vragen en wordt al gek van de toonzetting van pappen en nathouden van sommige bestuurders.

Het rookgordijn rond politiek trekt zich rond mij op, maar het blijft me boeien en taboe of niet; ik vind het leuk.

---

## De Sonjabakkerende overheid

Door: Louise van Zetten

Tussen de rekken in de supermarkt hoor je bij het inladen van de chips, chocola en cola mensen wel eens fluisteren. Heb jij deze week al geSonjaBakkerd? Nou dan weet u wel hoe laat het is: angst voor overgewicht en dus lijnen geblazen. En dan is er een stralend blonde vrouw die met haar boeken tobberend Nederland de weg wijst, naar een paradijs van gezondheid en slanke lijven.

Wat heeft dit nu met politiek en de gemeenteraad te maken? Heel wat, de politiek weet nu zeker dat gezond levende mensen goedkoper zijn voor de samenleving. Dikke wetenschappelijke rapporten tonen dit aan en we praten dan gauw over 2 miljard euro extra per jaar. Want extreem dikke mensen werken minder of helemaal niet.

Overgewicht moet worden bestreden en de overheid gaat hier de komende jaren met man en macht aan Sonjabakkeren. Zonder leuke recepten maar met beweging in alle soorten en maten. Geen beleidsnota over gezondheid, onderwijs, jeugd, welzijn of er staat een hoofdstuk in over bewegen en sport. Mooi meegenomen voor de veiligheid: een sportende hangjongere veroorzaakt geen overlast.

Of u wilt of niet u zult ermee te maken krijgen. Prima, maar wie bepaalt wat gezond is en wat heeft het met uw leven te maken?

En dan komen we bij de wetenschap. Onderzoekers hebben net ontdekt dat het leven in een dichtbebouwde binnenstad gezonder is dan in een ruime groene buitenwijk. De binnenstadbewoner is slanker want hij kan zijn auto nergens parkeren en wordt gedwongen om te lopen en te fietsen. Je loopt ook leuker langs winkels dan langs een kale groene Singel, daar pak je liever de auto. Goed nieuws voor Haarlem denk je dan, immers een van de meest versteende steden van Nederland.

Als het aan de onderzoekers ligt moet de overheid veel meer invloed uitoefenen op het gewicht van de bevolking.

Maar hoe ver gaat de bemoeienis van de overheid als het over onze gezondheid gaat? De stand van zaken is nu dat het autoverkeer in de binnenstad zoveel mogelijk is ontmoedigd. En we laten bussen rijden op een paar hoofdtrajecten en accepteren dat in sommige wijken de bewoners meer dan een halve kilometer van een halte afwonen. Net als de versteende stad geen zaken die voor de slanke lijn waren bedoeld, maar nu wel mooi meegenomen. Maar het kan nog veel verder gaan.

Ja wat moet de politiek hiermee? Moeten wij erop vertrouwen dat bezoekers van Haarlem aan hun gezondheid denkend op de fiets stappen? Of drijven we ze met onze goede bedoelingen de binnenstad uit en de auto in op weg naar de prachtige winkelmal bij de Cruquius? Daar kun je tenminste parkeren.

Voor D66 zijn een paar dingen duidelijk: de mensen zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk. Een Sonjabakkerende overheid is best, maar het moet niet overgaan in verregaande betutteling. Het is natuurlijk idiotoot dat mensen geen inspraak meer zouden mogen hebben bij de inrichting van hun eigen wijk omdat ze dan meer parkeerplaatsen zouden willen. Mensen moeten zelf kunnen beslissen over hun eigen leven. Daar schijn je

ook gelukkig van te worden. En geluk is goed voor de gezondheid, een groene omgeving trouwens ook. Allemaal wetenschappelijk bewezen.

---

## Afscheid

Door: Hans Berkhout

Het zit erop! Na ruim 13 jaar D66 te hebben vertegenwoordigd in de provincie Noord-Holland ben ik gestopt. Om precies te zijn was mijn laatste statendag 14 maart 2007.

Op 14 maart 1991 werd ik voor het eerst als volksvertegenwoordiger gekozen. Geheel tegen de verwachting in, want ik stond op plaats 16 en we hadden maar 6 zetels in de provincie. We kregen er echter 16. Naar provinciaalse begrippen had ik veel voorkeurstemmen, zo'n 2000. Vooral uit Haarlem, maar ook van plaatsen die ik nog moest opzoeken in de atlas. In 2003, mijn laatste provincieverkiezingen kreeg ik er weer zoveel. Ik stond intussen op plaats 4, want we hadden nog maar 6 zetels en het werden er 5. Wel werd er een verschuiving zichtbaar; minder veel stemmen uit Haarlem en meer uit de andere plaatsen, die ik intussen kende zonder de atlas te hoeven raadplegen.

Dat de provincie weer is neergezet als een bestuurslaag die er niet echt toe doet, vind ik jammer en heel onjuist. Het klopt dat de provincie burgers niet aanspreekt. Dat komt door de aard van de werkzaamheden. Het is meer 'bestuurders-bestuur'. Daar word je nooit populair mee, maar de werkzaamheden zijn er niet minder belangrijk door. Denk alleen maar eens aan de ruimtelijke ordening waar je bij (te) veel gemeenten vreselijke ontwikkelingen moet zien te voorkomen om landschapsverrommeling of -versnippering tegen te gaan. Je struikelt echt over de projectontwikkelaars die diezelfde gemeenten min of meer in hun zak hebben zitten. Daar kan je als provincie iets aan doen.

De provincie moet wel wat nadrukkelijker opereren en zich met minder onderwerpen bezig houden. Dat komt de herkenbaarheid ten goede. Daarbij vind ik het heel gewenst om geen burgemeesters, wethouders en raadsleden lid van Provinciale Staten te laten zijn. Dat geeft echt onmogelijke verhoudingen in en buiten de staten.

Dat de provincie zo'n onduidelijke positie inneemt, merkte ik vooral ook in de contacten met Haarlem. Die verliepen niet automatisch. Ik dacht wel eens, buiten Haarlem bestaat kennelijk niets, zo in zichzelf gekeerd als deze gemeente functioneert. Ook met D66-Haarlem had ik dit gevoel. Kijk maar eens op de D66-website. Je zult er niets aantreffen over de provincie of de twee 'eigen' D66-vertegenwoordigers, Casper van Boltaringen en ik. En dat is echt geen foutje. Ik mag er dan 4 jaar afdelingsvoorzitter van zijn geweest, dát heb ik niet kunnen veranderen.

En wat mij aangaat hoeft het ook niet meer, want ik heb afscheid genomen. Ik hoop alleen dat er toch eens wordt nagedacht over de toegevoegde waarde van die provincie en de vele (noodzakelijke) samenwerkingsmogelijkheden. Er is immers nog zat te doen in en rond Haarlem, of liever, Zuid-Kennemerland.